

THE EPISTLE OF PAUL THE APOSTLE TO THE HEBREWS

1 ¹Doo ánúidá' Bik'ehgo'ihi'naán binkááyú nada'iziidíí biláhyú daanohwitaa n'íí doo alch'ídn iłtah at'éego yich'í' yałti' da lék'e, ²Aídá' díí iké'yú yołkaalíí biYe' binkááyú nohwich'í' yałti', áñ dawahá bíyéé doleelgo nyinltíni, áñ binkááyú ałdó' ni'gosdzán áyílaahí; ³Bik'ehgo'ihi'naán bits'q' idindláádíí bee áñ ałdó' bits'q' idindláád, la'íí Bik'ehgo'ihi'naán ye'at'éhi da'áiyihíí ye'at'éé, biyatí' nalwodíí bee dágoz'aq nt'éego nl'téego áyílsigo hadag áyílsi; dabízhá nohwincho' íí nohwá yidnlkqodá', da'itísé goz'aqayú Izisgo At'éhi bigan dihe'nazhińéego dahnesdaa; ⁴Christ, Bik'ehgo'ihi'naán biYe' nljihíí bighá bizhi' baa yin'qá, bizhi'íí Bik'ehgo'ihi'naán binal'a'á yaaká'yú daagolíínií daabizhi'íí ndi bitisgo at'éé; da'ágát'éego dabíí yaaká'yú nadaal'a'á bitisgo at'éego ábi'delzaa. ⁵Bik'ehgo'ihi'naán binal'a'á yaaká'yú daagolíínií doo hak'i la' gáyiłnńiid da go'íí, Shiye' nílýí, díí jiidí' nitaa sílýí. La'íí doo hak'i gánńiid da ałdó', Bitaa nshlıjí doleeł, bílhíí shiye' nljí doleeł. ⁶La'íí dantsé gozlinihíí ni'gosdzán biká'zhí' nanáides'a'go Bik'ehgo'ihi'naán yaa yałti'go gáníí, Shinal'a'á yaaká'yú daagolíínií dawa daabokąqah le'. ⁷Bik'ehgo'ihi'naán binal'a'á yaaká'yú daagolíínií yaa yałti'go gánádo'ńiid, Binadaal'a'á spirits daanlijigo ánáyiidlaa, bá nada'iziidíí kq' dahdinahíí daanlijigo ánáyiidlaa. ⁸Aídá' biYe'híí gáyiłnńii, Bik'ehgo'ihi'naán nílínńii, doo ngonel'qá dayú dahazhí' nant'aá doleeł; dázhó nl'téego nant'aá. ⁹Nzhqogo ágot'eehíí nił nzhqo, nchq'go ágot'eehíí nił nchq'; áí bighá Bik'ehgo'ihi'naán, Bik'ehgo'innaahíí hadíí nił nakaihíí bitisgo nił goylshózhíí bee hanidilaa. ¹⁰La'íí gánábiłdo'ńiid, NohweBik'ehní, ni dantsé godeyaadá' ni'gosdzán níní'qá; yááhíí nigan bee ánlaa. ¹¹Áí bech'ígowáh; nizhá da'álk'ehgo ánt'éé; áí dénchó' daaleeh, diyágé dénchó' hileehíí k'ehgo; ¹²Áí ch'id iłhanéilzaahíí k'ehgo iłhanínléeh doleeł, la'íí łahgo ádaat'ee daaleeh: áídá' nihíí da'ágáñt'éé, la'íí doo ngonel'qá dahíí bee hińnáá doleeł, yiłnńii. ¹³Aídá' binal'a'á yaaká'yú daagolíínií doo hak'i la' gáyiłnńiid da go'íí, Shigan

dihe'nazhinéego síndaa, ni'ina'íí nikeltl'ááhyú ninínlzhí'. 14 Áí dawa yaaká'df' nadaal'a'áhíí daanlijishq', nnée hasdádokahíí yinádaadéz'íj doleełgo odaas'a'ihi?

2 1 Áí bighq' nt'é daadisiits'aaníí dawa baa daagondzäago dábik'eh, dahyúgohíí danko baa daadihi'nah. 2 Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á yaaká'yú daagolínií binkááyú hasdziihíí da'anii dázhó nldzilgo, la'íí ncho'go ádaach'it'eehíí la'íí doo da'ch'ids't'ag dahíí da'áí bee koch'i' nanáhi'nílgó; 3 Hagot'éego bits'á' hahiikeeh, hasdách'igháhíí itisgo nlt'eehíí doo hádaat'íj dayúgo; áí hasdách'igháhíí nohweBik'ehní dantsé ánñiid ni', áídí' hadíí daabi'dists'aaníí ałdó' da'anii daaniigo yaa nohwíl nanádaagolní'; 4 Bik'ehgo'ihí'nań ałdó' da'anii níigo godiylhgo be'igóziníí ch'í'nah ágólala, ízisgo áná'ol'íjíí, iłtah at'eeego godiylhgo áná'ol'íjíí ałdó', la'íí dabíi bik'ehgo Holy Spirit kainéíí bee hasdách'igháhíí yaa nanágolní'. 5 Ni'gosdzán begonáhíí baa nagohilní'íí Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á yaaká'yú daagolínií doo yedaabik'eh doleełgo yaa godin'qá da. 6 Lah dahgoz'aagee la' gáníigo yaa nagolní', Nnee daat'eeego nt'é bighq' baa natsíñees nt'ee, nnée nliníí daatéego nt'é bighq' binádíní'íj? 7 Ninal'a'á yaaká'yú daagolínií dét'ihézhí' dábich'í'yú át'eeego ánlaa, ízisgo at'eeego la'íí daach'idnlsigo bá ágonlaa, nant'áñch'ah bik'edíñ'qähíí k'ehgo, la'íí dawahá ánlaahíí yebik'ehgo nńltíjí: 8 Dawahá yebik'ehgo bitl'ááhyú nńné' ni'. Dawahá yebik'ehgo nyinltíjída', dała'á ndi doo ágodlhgo da yebik'ehgo nyinltíjí ni'. Áídá' k'adíí dawahá yebik'ehíí doo hwahá daahiiltséh da. 9 Áídá' Jesus daanéel'íj, Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á yaaká'yú daagolínií dét'ihézhí' dábich'í'yú át'eeego alzaa, Bik'ehgo'ihí'nań biłgoch'oba'íí bee nnée dała'á daantíjígee bá da'itsaahíí yilh doleełgo biniigonlt'eeego daztsaq; áí bighq' nant'áñch'ah bik'edot'qähíí k'ehgo ízisgo at'eeego la'íí daach'idnlsigo bá ágólzaa. 10 Bik'ehgo'ihí'nań bighq' dawahá daagolínií, dawahá áyílaahíí bichagháshé láqgo bits'á'dindláad goz'qáq yune' ha'áyihiñílgó, hasdách'igháhíí begodeyaago yebik'ehíí biniigodilnéhíí bee dázhó nlt'eeego ábidoliiłgo dábik'eh. 11 Hadile'íí la'íí hadaadeszaahíí dała'á yits'á'dí' daanlijí: áí bighq' doo yik'e ídaayándzigo shik'íiyú daayilnii, 12 Gáníigo, Shik'íiyú naa bił nadaagoshní' doo, daanokqähíí flá'a't'eeýú na'ihénsigo ha'dish'aaah. 13 Áídí' gánado'ñiid, Dabízhá ba'oshlíí. Áídí' hananádzz, Kúnko, shíí hik'e chagháshé Bik'ehgo'ihí'nań shaa yiníllí bił daanshlijí. 14 Áík'ehgo áí chagháshéhíí bidił hik'e bits'í daagolíhíí k'ehgo bíí ałdó' ágádelzaa; bíí datsaahíí bee, da'itsaah yebik'ehní, ch'iidn nant'án, da'ílíi dolchiil doleełhíí bighq'; 15 La'íí hadíí da'itsaah yeneldzidhíí bighq' bi'ihi'na' danes'aqdzhi' isnah daanliiníí hasdáyidoñiłgo. 16 Da'aniiigo Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á yaaká'yú daagolínií ye'ádaat'éhi doo ye'at'eeego ádelzaa da; áídá' Abraham bits'á'dí hadaałishchiiníí ye'at'eeego ádelzaa. 17 Áík'ehgo Bik'ehgo'ihí'nań bá na'idziidgee okqäh yebik'ehi da'tiséyú sitíni biłgoch'oba'go la'íí begondljjidgo hileehíí bighq' bik'isyú ye'at'éhi dawa bee ábidilne'go dábik'eh, nnée binchq'íí bá bidił yee nahiníił

doleelgo. ¹⁸Dabíí biniigodelzaagee nabídinestqádhíí bighä, hadíí nabída'dintaahíí yich'odaaniihi at'éé.

3 ¹Áí bighä shik'íiyú, Bik'ehgo'ihí'naán báhadaadeszaahíí daanohlíni, yaaká'dí' itah nohwiká ánniidíí, Christ Jesus, da'ohiidlaq̄ daahiidleehíí bighä des'a'íí nlíni, la'íí nohwí'okaq̄ yebik'ehi da'tiséyú sitíni nzhqogo baa natsídaahkees; ²Án habiltííní begondlijidgo yá na'iziid, Moses Bik'ehgo'ihí'naán bichagháshé nlt'éego yinádéz'iiníí k'a'at'éego. ³Kih ágole'íí kih ágolzaahíí bitisgo daach'idnksjhíí k'ehgo Moses bitisgo Jesus daach'idnksjhíí yik'eh sitij. ⁴Kih dała'á gon'ágó nnee la' ádaagozlaahi at'éé; áídá' Bik'ehgo'ihí'naáhíí dawahá áyílaahi at'éé. ⁵Moses Bik'ehgo'ihí'naán yána'iziidi nlíjigo, Bik'ehgo'ihí'naán bigowá biyi' nlt'éego na'iziidgo yunáásyú ch'ínah doleelíí dabíntsédá' yaa nagoln̄í lék'e; ⁶Áídá' Christ-híí Bik'ehgo'ihí'naán biYe' nlíjigo Bik'ehgo'ihí'naán bigowá dágóz'q̄ nt'éego nlt'éego yinádéz'íí; dángont'i'zhi' doo nohwíni' hák dago la'íí nohwíl daagozhóógo yaaká'yú dahazhí' ihi'naahíí ndaahóndliihíí daahóntq'yúgo, néé Bik'ehgo'ihí'naán bichagháshé itah daandlij. ⁷Áí bighä Holy Spirit gánílhíí k'ehgo ádaanoht'ee, Díí jíí biyatí'íí daadohts'ago, ⁸Da'igolíiyú Israel hat'iíí nabídinestqád n'dá' Bik'ehgo'ihí'naán doo bikísk'eh ádaadzaa da n'íí k'ehgo doo nohwíjíí ntł'izgo ádaanohts' da le': ⁹Áígeet daanohwitaa n'íí nashídaanestqádgo shídaagołsíid, dizdin legodzaahíí biyi' iłtah at'éego ánásht'íílífí daayiłtsaq̄. ¹⁰Áí bighä áí daalínolt'íílífí doo baa shił gozhóó dago gádéníiid, Dábik'ehn bijíí biyi'dí' ndaahiłsiih, shikísk'eh ch'ogaałíí doo yídaagołsí da. ¹¹Áí bighä shágóchíjjidgo shit'l'a dahdidishníiid' gádéníiid, Shihá'idzoł yunę' doo okáh át'éé da. ¹²Áík'ehgo ídaa daagonohdzq̄, shik'íiyú, dah lék'eyúgo nchq'íí hik'e doo odlaq̄ dahíí nohwíjíí yunę' bengonyáá lék'eyúgo, Bik'ehgo'ihí'naán hiñáhi dánko bits'á' dahdidohkahi at'éé. ¹³Dawa jíí iłdag yádaaltí', díí jíí t'ah nohwich'í' bił ch'í'otqádá'; dah lék'eyúgo nchq'íí k'izé'idiłteehíí bee dánko nohwíjíí ntł'iz hileeh. ¹⁴Dantsé Christ bada'osiidli'íí danes'qádzhí' daahóntq'yúgo Christ ye'at'éhi bee itah daahiidleeh; ¹⁵Gánohwiłdi'ñiida', Díí jíí biyatí'íí daadohts'ago doo nohwíjíí ntł'izgo ádaanohts' da le', Israel hat'iíí Bik'ehgo'ihí'naán doo yikísk'eh ádaadzaa da n'íí k'ehgo. ¹⁶La' daidezts'qádá' doo yikísk'eh ádaat'ee da ni', áídá' Moses Egyptdí' ch'íñnlíí doo dawa ágádaadzaa da lék'e. ¹⁷Daa daat'éhi Bik'ehgo'ihí'naán doo bił gozhóó dago ádaayiłsigo dizdin legodzaa láń? Nnee nchq'go ánádaat'íigo da'igolíiyú nanezna' n'íí shi ya'? ¹⁸Daa daat'éhi bich'í' Bik'ehgo'ihí'naán bit'l'a dahdidilñiida' gánñiid, Shihá'idzoł yunę' doo ohkáh át'éé da? Doo da'odlaq̄ dahíí zhá áyíłníi. ¹⁹Áík'ehgo bidaagonlzi, doo da'odlaq̄ dahíí bighä doo ákóne' okáhgo da.

4 ¹Áí bighä halaq̄ baa daagondzq̄ le', dah lék'eyúgo Bik'ehgo'ihí'naán bihá'idzoł yunę' nkáh doleelgo nohwaa det'q̄a n'íí t'ah bił ch'í'otqádá', nohwíi la' dánko dábich'í' ndohkahi at'éé. ²Yati' baa gozhóni bee nohwich'í' yá'iti'; daanohwitaa n'íí alđó' bich'í' yá'iti' ndi

daidezts'aaníí doo daayosdlaqd dahíí bighä doo bich'odaazni' da. ³ Hadíí da'osiidlqadíí zhä áí há'idozlíí yuñe' ohiikäh, áí há'idozlíí Bik'ehgo'ihí'nañ áníigo gánñiid, Shágóchijidgo shit'a dahdidishníiidá' gádéñiid, Shihá'idozl yuñe' doo okäh át'éé da: ni'gosdzán nnit'qadá Bik'ehgo'ihí'nañ ánát'ijíllí qaq̄ ɬalzaa ndi ánñiid. ⁴ Lahgee gosts'idiskaaníí bijii yaa yałti'go dahgoz'qaq̄ gánñigo, Gosts'idiskaaníí bijii Bik'ehgo'ihí'nañ binasdziid n'íí ni'inzíidgo hanayoł lék'e. ⁵ Áídí' kú dahnágost'qaq̄ gánñigo, Shihá'idozl yuñe' doo okäh át'éé da. ⁶ Áík'ehgo ɬa' t'ah ákóne' okähíí bá goz'qaq̄; áídá' nnée dantsé bich'ij' yá'iti' n'íí doo daayosdlaqd dahíí bighä doo hak'e ha'ákai da:

⁷ Áík'ehgo nízaad ogoyááhíí bikédi'go ɬah jíj Bik'ehgo'ihí'nañ nnágon'qaq̄, David binkááyú gánñiidgo, Díí jíj biyati'íí daadohts'ago doo nohwijíí ntł'izgo áadaanohsj da le'. ⁸ Há'idozlíí Jesus bee baa daagodez'qaqýugo, bikédi'go Bik'ehgo'ihí'nañ ɬah jíj doo gánádi'nii da doleeł ni'. ⁹ Áí bighä Bik'ehgo'ihí'nañ bichagháshé daanliiníí há'idozlíí t'ah bá goz'qaq̄.

¹⁰ Dahadíí há'idozlíí yuñe' ha'ayááhíí dabíí binasdziid n'íí ni'inzíid, Bik'ehgo'ihí'nañ binasdziid n'íí ni'inzíidhíí k'ehgo. ¹¹ Áí bighä halaqä, áí há'idozlíí yuñe' ha'áhiikáhíí bich'ij' dahdaanldq le', doo ágáhiit'ij' dayúgo, doo da'odlaq da n'íí k'ehgo dánko nanádnkaali at'éé. ¹² Bik'ehgo'ihí'nañ biyati'íí hináhi ɬa'íí dázhó nalwodi at'éé, bési be'idiltlöhé dá'ilts'a' deniihií bitisgo deníni at'éé, dagózhó yuyahyú na'gizh, koyi'siziiníí, kospirit ɬenehenlááyú, ɬa'íí iłhadaadit'aaníí iwo ɬenehenláágee, akú aná'ogish, konatsekeesíí ɬa'íí kojíí biyi' ágot'eehíí koł ch'ínah áyílsi.

¹³ Ni'gosdzán biká' daahináahíí dała'á ntíigee Bik'ehgo'ihí'nañ doo bits'qaq̄ nant'ihí at'éé da, áídá' bił iłk'idaanldqohíí doo nt'é binadzahgee bił k'eeskaad dago, dawahá bił ch'ínah daanlij. ¹⁴ Áík'ehgo Jesus, Bik'ehgo'ihí'nañ biYe', yaaká'yú bił onágodzaahíí, nohw'i'okaq̄ yebik'ehi da'tiséyú sitíni ízisgo at'éhi nohwá siziigo, halaqä da'ohiidlq daan'niihíí nłdzilgo daahónq' le'. ¹⁵ Nohwi'okaq̄ yebik'ehi da'tiséyú sitíni doo nadaanlwod dagee nohwaa tét'ii; nanohwínáda'dintaahíí k'ehgo bíí ałdó' dawa bee nabí'dinestlaqd ndi doo hak'e ni'sisi da. ¹⁶ Áí bighä halaqä doo t'qazhi' daashijeed dago Bik'ehgo'ihí'nañ biłgoch'oba'íí dahsdaagee nnáhiikah le', nohwaa nách'obah doleełgo, ɬa'íí dawahá doo bídaanel'qaq̄ dagee biłgoch'oba'íí bee nohwich'onii doleełgo.

5 ¹ Okaq̄ yebik'ehi da'tiséyú sinilíí dała'á ntíigee nnée bitahdí' hältínhíí, Bik'ehgo'ihí'nañ zhinéego ágot'eegee nnée yá siziigo, Bik'ehgo'ihí'nañ ye'okaq̄hgo dant'éhéta yaa yihiniiłgo, ɬa'íí ncho'go ánách'ot'ijílhíí bighä ye'okaq̄híí nayiłtseedgo yaa yihiniiłgo nniltji: ² Ání hadíí doo goyáq̄ dahíí ɬa'íí doo nłdzilgo daahikäh dahíí yaa ch'oba'go nayik'í'iziidgo yígólsi; dabíí ndi doo nłdzil dago bich'ij' nágodidáhíí bighä. ³ Áík'ehgo nnée nda'iłsiihíí bighä ye'okaq̄híí nadaiłtseedgo Bik'ehgo'ihí'nañ yaa hiniiłhíí k'ehgo bíí ndi ni'iłsiihíí bighä ágánát'ijílgoo goz'qaq̄. ⁴ Nnée doo ɬa' dabíí ízisgo at'éego okaq̄h yebik'eh nlijgo ha'ídilteeh da, áídá' Bik'ehgo'ihí'nañ habiłtítýugo zhä,

Aaron hayilt̄ihíí k'ehgo. 5 Áík'ehgo Christ ałdó' dabíí ízisgo at'éego okąąh yebik'ehi da'tiséyú sitíni hileehgee doo ha'ídolt̄i da, áídá' hadíí, ShiYe' nłíí, díí jíidí' nitaa síl̄í, bił̄niidií án habilt̄í. 6 Lahgee dahnágost'qąągee gábilñníi, Melkízedek okąąh yebik'eh n'íí k'ehgo doo ngonel'qazhí' okąąh yebik'ehi nłíí. 7 Christ ni'gosdzán yiká' naghaadá' dázhó chaal okąąhgo bináá tú nadaazlıj lík'e, da'itsaahíí bits'á'zhí' hasdábilteeh yínel'qahíí náyokąąhgo yich'í' okąąh, áík'ehgo Bik'ehgo'ihí'nań yidnłíshíí bighä bidiits'ag; 8 Bik'ehgo'ihí'nań biYe' nłíí ndi goyéego bich'í' nagoyááhíí bee biTaa aníhíí yikísk'eh at'éego yígólsijid; 9 Áík'ehgo dázhó nłt'éego ábi'delzaago hadíí daabi'dits'agii hasdách'igháhi doo ngonel'qä dahíí begodeyáhi sili; 10 Ání, Melkízedek n'íí k'ehgo okąąh yebik'ehi da'tiséyú sitíni nłíí doo, bił̄niigo Bik'ehgo'ihí'nań habilt̄í. 11 Ání káágo baa nadaagohiilní' ndi nohwil nagoch'ilní'híí nyee, doo nłt'éego daadohts'ag da daasolíhíí bighä. 12 K'adyúgo ilch'ígó'aahíí daanohlíi le'at'éhi, da'ágát'éé ndi Bik'ehgo'ihí'nań biyati' dabígózinéhíí dahadíí nohwil ch'inágonot'áah; mé' k'ehgo ibe' zhä daidlaaníí nádaasohdlíi, daanesoyáá ndi hidáń ntł'izíí doo daahsąą da laq. 13 Dała'á daantíjgo hadíí ibe' zhä yidlaaníí dábik'ehyú ágot'ee zhinéégo ilch'ígót'aahíí doo nłt'éego yígólsj da, mé' k'ehgo at'éehíí bighä. 14 Áídá' hidáń ntł'izíí bádaayááhíí bá álzaa, áí nłt'éego ánádáát'jíidhíí bighä hadíí nzhooníí hik'e hadíí ncho'íí yídaagoksijid.

6 1 Áí bighä haląą, Christ baa ilch'ígót'aahíí dantséhíí godezt'i'dí' yunáásyú dahnádihiikáhgo bádaayáń bił ch'igót'aahzhí'go dahdihiikáhgo nohwí'odla' nłdzil hileeh; ánádaahiit'jííhíí da'ílinéhíí bits'á'zhí' ádaahii'ne'dá' nohwí'odla' bee Bik'ehgo'ihí'nań bich'í' dahsiikáhíí kjh bitl'ááh ni'it'aahíí k'ehgo at'éé, áík'ehgo itl'ááh nda'sit'aaníí k'ehgo doo dayúweh áí zhä bee ilch'idaagont'aah da le'. 2 Okąąh k'ehgo tach'ídígisií, okąąh k'ehgo koká' ndaach'idilníihiíí, nanezna'íí nádikáhíí la'íí Bik'ehgo'ihí'nań nnee dahazhí' yándaago'a'íí, áí zhä bee doo dákozhä ilch'idaagont'aah da le'. 3 Bik'ehgo'ihí'nań yee nohwaa godin'qáyúgo, bádaayáń bił ch'igót'aahíí k'ehgo ilch'idaagont'aah. 4 Nnee yati' baa gozhóni łahn yídaagoksijid n'íí, yaaká'dí' kaa hi'né'íí daizlhí n'íí, Holy Spirit baa godet'qä n'íí, 5 Bik'ehgo'ihí'nań biyati' nłt'éhi, la'íí binawodíí bee ízisgo ánágot'jííhíí yunáásyú begoz'aaníí daizlhí n'íí, 6 Bits'á'zhí' ádaadzaa lék'eyúgo doo hagot'éego binchö'íí yits'á'zhí' ánádaa'ne'zhí' bił nnách'ikáhi at'éé da; bijíí yunę' Bik'ehgo'ihí'nań biYe' tsj'iłna'áhi biká'zhí' yínáádaayiheskał la'íí baa yágosigo ánádesdlaahíí bighä. 7 Ni' biká' nanágoltłhgee ledihich'aadí' hadíí nłt'éego ádaayiłsiníí bá hajéedyúgo, Bik'ehgo'ihí'nań bits'á'dí' baa gozhóóníí hileeh: 8 Áídá' hosh hajéedyúgo ni'ihíí yó'odit'aah, dénchö'go bá ha'idziizhí' zhä bá goz'qä; didlidzhí' zhä bá onágót'i'. 9 Nohwił daanohshóni, áík'ehgo yádaahilił' lík'e ndi, nohwihíí doo áík'ehgo ádaanoht'ee dago nohwidaagosiilzijid, hasdách'igháhíí bił goz'áni be'ádaanoht'ee. 10 Bik'ehgo'ihí'nań dábik'ehyú át'éego, bá nada'oħsiidíí doo yaa dinah da, la'íí bizhi'íí nohwil nzhqohíí bighä bichagháshé bich'odaasoni'íí áí ałdó' doo yaa dinah da; áí t'ah

ágádaaht’ii. ¹¹Díínko nohwá hádaahii’tii, dałá’á notijgee da’áfk’ehgo ágádaaht’iigo doo nohwil nagoki dago yaaká’yú dahazhí ihi’naahíi ndaahoħíi le’, nohwí’ihí’na’ bengonyázhí: ¹²Áídí’ doo nohwil daagoyéé da le’, áídá hadíi bi’odlq’ daagolíigo la’íi nyee ndi yił dahildóhgo Bik’ehgo’ihí’naán bángon’ááníi býyéé doleelíi beda’ol’ii le’. ¹³Bik’ehgo’ihí’naán Abraham yich’í hadziigo yángon’ájdá’, dabíi bitisgo at’éehíi doo la’ dahíi bighá dabíi bee bitł’á dahdidilníigo, ¹⁴Gábilnníiid, Da’anii dayúweh niyaa gozhóqó doleełgo ánihosh’ni, la’íi nits’q’dí’ káago hanálínolt’iilgo ádishlii. ¹⁵Áík’ehgo Abraham nízaad godezt’i’go yidag at’éedá’ nt’é bee bángot’aaníi begolzaa lék’e.

¹⁶Nnee da’anii dabíi bitisgo at’éehíi biláhyí bitł’á dahnáadaadidilníih: hagee ḥahada’dit’áhgee da’anii ch’iniigo kot’á dahch’idilníiyúgo ḥahada’dit’áh n’íi bengonáh. ¹⁷Áík’ehgo Bik’ehgo’ihí’naán, nnee yee yángon’ááníi bá begolne’íi yenagoshchiiníi doo ḥahgo ánáidle’ dago dábígózigo bił ch’í’nah áyílsi hat’íigo, áí da’anii áníigo bitł’á dahdidilníi ni’: ¹⁸Áík’ehgo Bik’ehgo’ihí’naán nnee nt’é yee yángon’áágó, la’íi da’anii áníigo bitł’á dahdidilníigo, áí naki goz’ánihi doo ḥahgo ánáidle’ da; áí bee hadag ánohwidilzi, néé Bik’ehgo’ihí’naán bitł’áázhzhí’ daatsídihiikjíihí hasdáhiikálíi nohwádihyú begoz’aaníi ndaahónndlíihíi ntł’izgo daahontq’ doolełgo: ¹⁹Áí ndaahónndlíihíi bighá yaaká’yú godiyihgo goz’aqá yunę’ bigizhgee da’denbáálíi bine’yú beha’ágót’i’i: ²⁰Jesus ádjih ákóne’ nohwá ha’ayáá, áí Melkízedek okąąh yebik’eh n’íi k’ehgo okąąh yebik’ehi da’tiséyú sitíni silii.

7 ¹Melkízedek holzéhi, Salem golzeegée ízisgo nant’án nlíni,
Bik’ehgo’ihí’naán da’tiséyú át’éhi bi’okąąh yebik’ehi nlíi lék’e; áí Abraham ízisgo nant’án daanlíní yich’í’ nagonłkaadgo yaa gonesnaadí’ nádaałdá’ yidedeyaago, Niyaa gozhóqó le’, yiłnníiid; ²Aígee ayihe’nilíi goneznányú ilk’í’nilíi dała’ágo sinilíi Abraham Melkízedek yaa yinil ni’; dantségee bizhi’íi, Bíí nant’aaħíi bits’q’dí’ nl’éego ágot’éhi, golzeego ágolzee, iké’geehíi, Salemgee ízisgo Nant’án, áí, Bíí nant’aaħíi bits’q’dí’ ilch’í’gont’éhi, golzeego ágolzee; ³Bitaa, bájadoo bígózí da, yits’q’dí’ dihezna’íi la’íi hadí’ dihezna’dí’, hazhí’ neheña’zhí’ aldó’ doo bígózí da; áídá’ Bik’ehgo’ihí’naán biYe’ k’ehgo dahazhí’ okąąh yebik’ehíi nlíi. ⁴Díí baa natsídaahkees, áí nneehíi dázhqó dák’áat’éhi lék’e, Abraham, bits’q’dí’ daadihe’na’i, ayihe’nilíi goneznányú ilk’í’nilíi dała’ágo sinilíi yaa yinil lék’e. ⁵Levi bits’q’dí’ hadaałishchiiníi bitahdí’ okąąh yedaabik’ehi áadaabi’deszaahíi, bik’íi daanlíní býyéehíi goneznányú ilk’í’nilíi dała’ágo sinilíi, tithes holzéhi, bich’í’ nadaayiníiłgo begoz’aaníi bikísk’eh bánaqoz’aq lék’e, bik’íi daanlíní aldó’ Abraham bits’q’dí’ hadaałishchiíi ndi: ⁶Áídá’ Melkízedek, Levi bits’q’dí’ hadaałishchiiníi doo bitahdí’ nlíi da ndi Abraham tithes yaa yihiniil lék’e, la’íi Abraham Bik’ehgo’ihí’naán ba’den’áähíi Melkízedek, Niyaa gozhóqó le’, bilnñíiid. ⁷Díínko doo baa ḥahach’it’áhi at’éé da, dahadíi itisgo at’éehíi, da’ích’í’go at’éehíi, Niyaa gozhóqó le’, yiłñíhi at’éé. ⁸Díí jiłyúgo nnee nanne’go bágoz’aaníi tithes bich’í’ nadaahi’niil, áídá, Melkízedek t’ah hiñaadá’, dahazhí’ hiñaago baa na’goní’íi, tithes bich’í’ nadaahi’niil.

⁹Gádishnii le'at'éhi, Levi, tithes bich'í nahi'ñiihlí, Abraham Melkízedek tithes yich'í nayiheznílíf bee tithes nayiheznílíf ga'at'éé. ¹⁰Melkízedek Abraham yidedeyaadá', Levi itah nliinílíf ga'at'éé, doo hwahá goleeh da ndi Abraham bits'ád'ígo hiñaaahílíf bighá. ¹¹Áík'ehgo Levi hat'iílíf bitahdí' okaqah yedaabik'ehílíf bee dawa nlt'éé silij lék'eyúgo, (áigee Jews daanliinílíf begoz'aanílíf bee bángot'áqá níi), hant'é bighá okaah yebik'ehílíf la' nanádleeh, Melkízedek bik'ehgo at'éhi, doo Aaron at'éhéhí k'ehgo da? ¹²Okaqah yebik'ehí dabíntségo golínlílíf k'ihzhílíf nánálteeh lék'eyúgo hagot'éego goz'aanílíf alldó' lahgo anánálne'hi at'éé. ¹³Hadínlílíf bee baa na'goni'ílíf lahgo hat'iílíf nlii, áí hat'iílíf bitahdí' dant'éhéta be'okaqahílíf Bik'ehgo'ihí'naáñ baa ch'inílíf goz'aqágeee doo la' na'iziid da. ¹⁴NohweBik'ehnílíf **Juda** hat'iílíf nlijigo bígozílíf; áí hat'iílíf Moses doo hak'i yaa hadzii da ni', okaqah yedaabik'ehí yaa nagosni'dá'. ¹⁵Díínko dayúwehyú nlt'éego bígozílíf, okaqah yebik'ehí Melkízedek k'ehgo at'éhi nánásdlílíf, ¹⁶Ání doo ni'gosdzáñlíf bik'ehgo okaqah yebik'ehí silij da, áídá' ihi'naáñ doo ngonel'áqá dahílíf binawodílíf bik'ehgo okaqah yebik'ehí silij. ¹⁷Ání baa na'goni'go gánílíf, Doo ngonel'áqá dazhílíf okaqah yebik'ehí nílíf, Melkízedek okaqah yebik'ehí nílíf k'ehgo. ¹⁸Begoz'áqá nílíf doo nldzil dago, doo nt'é bee ánálñéh dago k'ihzhílíf bengot'áqá. ¹⁹Begoz'áqá nílíf doo nt'é nlt'éego láyiila da ni', áídá' itsigo nlt'éhi begodeyaa, áí bee Bik'ehgo'ihí'naáñ alhánégo bit'ahgo daahiidleeh. ²⁰Bik'ehgo'ihí'naáñ bitl'a dahdidilñílhílíf zhá bee Jesus okaqah yebik'ehhi silij: ²¹(La'i okaqah yedaabik'ehíhílíf Bik'ehgo'ihí'naáñ doo bitl'a dahdidilñílíf okaqah yedaabik'ehí daasilílíf da, áídá' Bik'ehgo'ihí'naáñ bitl'a dahdidilñílíf Jesus okaqah yebik'ehí silij; Bik'ehgo'ihí'naáñ gábilnnílíf, Shiini' doo lahgo ánáshdle' da doleeego shitl'a dahdidishílíf gádishnii, Doo ngonel'áqá dazhílíf okaqah yebik'ehí nílíf, Melkízedek okaqah yebik'ehí nílíf k'ehgo) ²²Áík'ehgo ánáidégo nohwángot'áánílíf, Bik'ehgo'ihí'naáñ hik'e Jews daanliinílíf biłgo lángot'áqá nílíf bitisigo nlt'éhi, Jesus bee nohwá hizílíf. ²³Okaqah yedaabik'ehí nílíf nanne'go doo dayúweh okaqah yebik'ehí daanlii líf dahílíf bighá láágó daanlii líf ni': ²⁴Áídá' Jesus dahazhílíf hinaago dahazhílíf okaqah yebik'ehí nlii. ²⁵Áí bighá bílíf binkááyúlíf Bik'ehgo'ihí'naáñ yaa hikáhílíf dángonel'áqazhílíf hasdáylíhílíf, dábik'ehn yá ná'okaqahgo dahazhílíf hinaa. ²⁶Okaqah yebik'ehí da'ágát'éhi nohwá nlt'éé, dilzini, doo k'izé'át'éhi da, dázhóh nlt'éhi, nchó'go áadaat'eehílíf yits'ázhílíf nlíni, yaaká'yú ágot'eehílíf bitisyúlíf izisigo at'éego ábi'delzaahi; ²⁷Áí okaa yebik'eyi da'tiséyúlíf daanlii líf dawa jii, ntsé dabílíf nchó'go ánádaat'ijílíf áídá' nnee nchó'go ánádaat'ijílíf bighá dant'éhéta nadaiłtseedgo yeda'okaqahgo Bik'ehgo'ihí'naáñ baa nanádaahi'ñii, áídá' Jesus doo ágánát'ijílíf bik'eh da, dabílíf Bik'ehgo'ihí'naáñ ya'ídeltijídá' dałahńdigeet dawa láyiilaahílíf bighá. ²⁸Nnee doo daanłdzil dago nda'ílsihh ndihílíf okaqah yebik'ehí da'tiséyúlíf daanlii líf daaleehgo begoz'aanílíf bik'ehgo hahi'ñii, áídá' begoz'aanílíf bikédílíf bengonyáágo Bik'ehgo'ihí'naáñ bitl'a dahdidilñílhílíf annílíf k'ehgo bi'Ye' haltílíf, ání hadelzaa dahazhílíf.

8

¹Baa yádaahiilti'ílíf díínko áadaal'díñii: Okaqah yebik'ehí da'tiséyúlíf sitíni ágát'éhi nohwá nlii, ání yaaká'yú Izisigo At'éhihi nant'áago

dahsdaagee dihe'nazhiñéego dahnezdaa; ² Yaaká'yú godiyihgo goz'aaníí, gowalgai biyi' da'ch'okqahíí da'aniihíí án yiyi' na'iziid; áí biyi' da'ch'okqahíí Bik'ehgo'ihí'naán ngonáni, doo nñee ngon'áni da. ³ Okqah yebik'ehi da'tiséyú daanliiníí dała'á ntígee Bik'ehgo'ihí'naán dant'éhéta baa hiné'go la'íí dant'éhéta nadailtseedgo ye'okqahgo baa hiniiłgo hahi'niil: áí bighá díí okqah yebik'ehihíí ałdó' nt'éhéta Bik'ehgo'ihí'naán yaa yiné'hi at'éé. ⁴ Díí ni'gosdzán biká' naghaayúgo doo okqah yebik'ehi nlíj da doleeł ni', begoz'aaníí bik'ehgo okqah yedaabik'ehi iłk'idá' Bik'ehgo'ihí'naán yeda'okqahíí yaa daayihiniilí bighá: ⁵ Áí yaaká'yú da'ch'okqahgo goz'aaníí bił dáleł't'eego yiyi' nada'iziid, yaaká'yú ágot'eehíí bichagosh'ohíí k'a'at'éé: Moses k'ad gowalgai biyi' da'ch'okqahíí ngo'áahdá' Bik'ehgo'ihí'naán bił ch'ígó'aahgo gábiłnjiid, Dził biká'yú be'elzaago nił ch'i'nah ashłaa n'íí da'aík'ehgo ádnlíl. ⁶ Okqah yedaabik'eh n'íí binadaasdziid n'íí bitisgo at'éego Jesus baa det'aq, Bik'ehgo'ihí'naán hik'e Jews daanliiníí bił lángot'aq n'íí k'adíí la'ihíí itisgo at'éhi Jesus bee nohwá hizí, áí lángot'aq n'íí yee nohwángon'áq n'íí k'adíí itisgo at'éhi bengot'aq. ⁷ Dantsé lángot'aq n'íí iłch'i'zaa lék'eyúgo, iké'geehíí doo bánnagóst'aah da doleeł ni'. ⁸ Israel hat'i'i doo dawahá nłt'éé áiléh dago Bik'ehgo'ihí'naán yigołsijidá' gánniid, Israel hat'i'íí Judah hat'i'íí biłgo ánídégo bántaagonsh'aahíí begonáh ndi at'éé: ⁹ Bits'ádí' daadihezna' n'íí bádih hishaałgo Egypt golzeedí' bił ch'inánlséhíí bijíi bángone'áq n'íí doo ga'at'éhi da; áidá' bángone'áq n'íí doo dayúweh ye'ádaat'ee dahíí bighá doo dayúweh binádaadesh'íi da ni', nii, Bik'ehgo'ihí'naán. ¹⁰ Áí bech'ígoyááhíí bikédí'go Israel hat'i'íí bił láńádaagonsht'aah doleeł gódishníigo, Begosiłááníí biini' biyi' odaahishniił doleeł, la'íí bijíi biká' ádaagoshłe' doleeł, Bik'ehgo'ihí'naán bá nshlıj doleeł, la'íí bíí shichagháshé doleeł: ¹¹ Nñee dała'á ntígee bit'ahdí' góliníí la'íí bik'isn doo yił ch'idaago'aah da doleeł, Bik'ehgo'ihí'naán bígonsí, daaníigo: nñee dawa, doo ízisgo ádaat'ee dahíí la'íí ízisgo ádaat'eehíí shídaagołsí doleełhíí bighá. ¹² Doo bik'ehyú ánádaat'ijíi da ndi baa ch'oshba' doleeł, nda'ılısihií la'íí nchq'go ánádaat'ijíi doo dayúweh binádaashníih da doleeł, nii, Bik'ehgo'ihí'naán. ¹³ Ánídégo lángont'aaníí begodeyaa, nñiidá' dantséhíí k'ihzhí' nniiné'. Nt'é k'ihzhí' nniiné'híí la'íí sá'a hileehíí bech'igowáhi at'éé.

9 ¹Dantséhee lángot'aaníí ndi hagot'éego Bik'ehgo'ihí'naán ch'okqahíí dahgoz'aq, la'íí ni'gosdzán biká'gee da'ch'okqah goz'aaníí gólijíí lék'e. ²Gowalgai biyi' da'ch'okqahíí alzaa; dantsé goz'aq yuñe' ik'ah ko'íí biká' dahnásıłt'áhíí, la'íí biká'ídáné, la'íí báń Bik'ehgo'ihí'naán bidáhgee nna'né'ihíí biká' dah sinil, áí godiyihgo goz'áni holzee. ³Nakigee dádáłtsosíí bine'zhinéego biyi' da'ch'okqahíí nágost'aq, áí da'tiséyú godiyihgo goz'áni holzee; ⁴Áí biyi' its'aa óodo be'alzaahi biyi' likaqolchini didlidíi si'aq, la'íí tsjhóni dahot'éhé óodo biká' alzaahi Bik'ehgo'ihí'naán bengon'áaníí besi'áni ałdó' si'aq, áí biyi' túś óodo be'alzaahi báń manna holzéhi biyi'

siné'hi, ḥa'íí Aaron bigish bihitsoo gozlíní, ḥa'íí nseé nteelíí Bik'ehgo'ihí'nań yegos'aaníí biká' dahgoz'áni sinil ni'; ⁵ ḥa'íí bit'a' golííníí oodo be'alzaahi bits'á'ídindláádíí tsjhóón nel'qádí' nadaazí, áí Bik'ehgo'ihí'nań biłgoch'oba' begoz'aaníí biká'zhí' bit'a' bitisgo odaahezñilgo; áí k'adíí doo dawa nłt'éego baa nadaagohiilní' bik'eh da. ⁶ Áí dawa iłch'í'hilzaadá' okąąh yedaabik'ehi gowalgai dantsé goz'aq yunę' onakáh, Bik'ehgo'ihí'nań da'ch'okąąh zhinéégo nada'iziidgo. ⁷ Áídá' iké'gee nágost'aq yunę' okąąh yebik'ehi da'tiséyú sitíni zhá dała'a' lenágodáhgee ákóne' onadáh, dił da'ádjh lék'eyúgo doo hagot'éego ákóne' owáh da; áí dilíí Bik'ehgo'ihí'nań yich'í' nnáyikáhgo ye'okąąh, dabíí idá'okąąh ḥa'íí nñee nda'ılsihíí yá n'okąąh; ⁸ Áí bee díinko Holy Spirit bił ch'í'nah áyíflaa, gowąlgai biyí' da'ch'okąąhíí dantséhíí t'ah goz'qádá', yaaká'yú godiyihgo goz'aaníí da'aniihíí ha'ágót'iíí doo hwahá ch'í'ítijh da; ⁹ Áí benagowaada' áí gowalgai biyí' da'ch'okąąh n'íí yaaká'yú da'anii da'ch'okąąh goz'aaníí be'elzaa lék'e; áígee nt'ehéta yeda'okąąhíí nadailseedgo Bik'ehgo'ihí'nań yaa nádaayihi'nił lék'e ndi hadíí álk'ehgo okąąhíí doo hagot'éego nłt'éego ábile' da, doo hagot'éego nłt'éego ch'ileehíí yígołsíjih da; ¹⁰ Díí dahgoz'ánihíí da'ch'iyaaaníí, da'ch'ídlaaníí, da'okąąhgo tá'dígis yee iłtah ánáda'ol'íjíí ni'gosdzání biká' ágot'éhi ye'ánáda'ol'íjíí dahgos'aq lék'e, dawahá nłt'éego hileeh bengonyázhí'. ¹¹ Áídá' Christ, okąąh yebik'ehi da'tiséyú sitíni nlíjgo, nzhqogo ágot'éhi begonáhíí yił nyáá, yaaká'yú da'ch'okąąh goz'aq itisgo at'éhi, itisgo nłt'éhi, doo nñee áyíflaa dahi, ni'gosdzání biká'gee doo nt'é bee alzaa dahi yiyí' okąąhíí yee bik'eh; ¹² Áí godiyihgo goz'aq yunę' Christ dałaádi ha'ayáá gee dawa ḥayiila, doo gantl'ízé bidiłíí, magashi zhaazhé bidiłíí ha'áyílkáqá da, dabíí bidiłíí bee hasdách'igháhi doo ngonel'qáq dahíí nohwá ágólala. ¹³ Dóoli bidił, gantl'ízé bidił, ḥa'íí magashi zhaazhé bi'aadihíí bi'ıłch'íih nñee dancho'íí biká' nas'niłíí hadakodile' lék'eyúgo; ¹⁴ Dázhóh itisgo Christ, doo hayú baa daats'idihił dago Holy Spirit dahazhí' nliinií biláhyú Bik'ehgo'ihí'nań yaa ídedet'qáhíí, ání nohwinatsekeesíí nohwá náidiilkóqoh, álk'ehgo doo nt'é bee alněh dahíí doo dayíweh beda'ol'íj da, áídá' Bik'ehgo'ihí'nań hiňáhihíí bá náda'dohsiid. ¹⁵ Díí bighä Bik'ehgo'ihí'nań hik'e nñee bił ḥángot'aaníí ánńidéhi Christ nohwá siziiníí nlíj, ání daztsaaníí bee ḥángot'aaníí dantséhi begoz'aaníí doo yikísk'eh áadaat'ee dahíí hasdáyihinił, hadíí yich'í' anjíhíí býyéé nyidin'ááníí doo ngonel'qáq dahíí yaide'aah doleehił bighä. ¹⁶ Hadíí býyéé gólıíníí hadíí nt'é yaidi'aahíí naltsoos yá áyíflaa lék'eyúgo, hadíí áyíflaahíí daztsaqayúgo zhá býyéé doleeł. ¹⁷ Áí naltsoos áyíflaahíí daztsaqadá' begodolnił; áídá' hadíí áyíflaahíí t'ah hiňaayúgo híí naltsoos doo nt'é da. ¹⁸ Bik'ehgo'ihí'nań nñee dantsé yángon'ááníí dił begodeyaa lék'e. ¹⁹ Bik'ehgo'ihí'nań yegos'aaníí dágón'aágee Moses nñee dawa yaa yił nágosni'dá' magashi zhaazhé ḥa'íí gantl'ízé bidił, tú bił nadesziidgo, ighaa ḥichi'i dasdisgo ádaaszaahíí, ch'il hísop holzéhi beda'ist'lqogo dił bee naltsoos ḥa'íí nñee dawa yiká' yíltá', ²⁰ Gánńigo, Bik'ehgo'ihí'nań nohwá ngon'ááníí iłk'idá' begodeyaaahíí díí

dilíí be'ígózí. ²¹ Da'ágát'éégo Moses gowälgai biyi' da'ch'okqähíí la'íí its'aa beda'okqähíí dawa dilíí biká' yílta'. ²² Begoz'aaníí bik'ehgo dásdozhá dawahá dil bee hadaadelzaa; doo nt'é ye'okqähíí zesdii da lék'eyúgo konchq'híí bighä doo kaa nágodet'aahi at'éé da. ²³ Yaaká'yú goz'aaníí k'ehgo yeda'ił'iinií ágát'éégo hadaadelzaago dábik'eh; áídá' yaaká'yú ágot'eehihií nt'é yedaokqähíí áí bitisgo nłt'éehihíí behadaadelzaago dábik'eh. ²⁴ Godiyihgo goz'aaníí nnée ádaagozlaahi yaaká'yú da'anii godiyihgo goz'aaníí be'elzaahíí yunę' Christ doo ha'ayáá da; áídá' yaaká'yú goz'qą yunę' zhä ha'ayáá, k'adíí áígee Bik'ehgo'ihi'nań binadzahgee nohwá sizij: ²⁵ Okqäh yebik'ehi da'tiséyú sitíni doo dabíí bidil dahíí yozilgo godiyihgo goz'qą yunę' dała'á lenágodáhgo onadáh, áídá' Christ doo ágát'ii da, doo Bik'ehgo'ihi'nań ya'ánádidit'áh da; ²⁶ Ágánát'iih lék'eyúgo ni'gosdzáń alzaadí' yushdí' godezti'go biniinágodil'iih doleel ni': áídá' goldohíí ngonyáágee dalahndigee datsaahíí bee nchq'híí yaa gonłnee doleelgo nyáá. ²⁷ Nnée dalahndí datsaahgo bágoz'qą, áí bikédígo baa yá'iti'go: ²⁸ Álk'ehgo Christ dalahndí Bik'ehgo'ihi'nań ya'ídeltij, nnée káago binchq'híí yá daidigheehgo; iké'gee nadáh doleel, doo nchq'híí bighä da, áídá' bikádaadéz'iinií hasdáyiniiłgo.

10 ¹ Ádihyú nłt'éégo goz'aaníí Jews bich'ii begoz'aaníí doo da'anii begoz'qą da, bichagosh'oh k'a'at'éégo zhä, áí bichä hadíí dálenágodáhgee yeda'okqähíí nadailtseedgo Bik'ehgo'ihi'nań yaa nádaayihi'niilií begoz'aaníí doo hadaadeszaago ádaabole' at'éé da. ² Ágádzaayúgo doo dayúweh baa hi'né' da doleel ni'; da'okqähíí dalahndigee hadaadeszaayúgo binchq'híí ádihgo yídaagołs doleel ni'. ³ Áídá' áí yeda'okqähíí nadailtseedgo Bik'ehgo'ihi'nań baa nádaahí'niilií dálenágodáhgee nnée binchq'híí yénádaalniihgo ádaabiłs. ⁴ Dóoli la'íí gantl'izé bidil konchq'híí doo yó'iine' át'éé da. ⁵ Áí bighä Christ ni'gosdzáń biká' nyáádá' gánniid, Ye'okqähíí natseedgo naa hi'niilií la'íí dant'ehéta ye'okqähgo naa hi'niilií doo hánt'ii da, áídá' shits'í shá ánlaa: ⁶ Didlidgo nich'ii nihi'niilií, la'íí konchq'híí bighä na'itseedgo naa hi'niilií doo baa nił gozhqóy da, nniiid. ⁷ Álk'ehgo gádeniid, Bik'ehgo'ihi'nań, hadíí hánt'iinií łashléhgo niyáá (naltsoos yisdisíí biyi' shaa k'e'eshchijihíí k'ehgo.) ⁸ Gánniid, Begoz'aaníí bik'ehgo na'itseedgo naa hi'niilií, dant'ehéta ye'okqähgo naa hi'niilií, didlidgo nich'ii nihi'niilií, la'íí konchq'híí bighä naa hi'niilií doo hánt'ii da, doo baa nił gozhqóy da, nniiid bikédígo ⁹ Gánado'niid, Bik'ehgo'ihi'nań, hadíí hánt'iinií łashléhgo niyáá. Iké'yú nohwá ngot'ááníí begodigháhíí bighä Bik'ehgo'ihi'nań hik'e Jews daanliinií biłgo dantsé łangot'qą n'íí k'ihzhí' ngoden'qą. ¹⁰ Bik'ehgo'ihi'nań bik'ehgo Jesus Christ dalahndigee dawa łayıilaago bits'ihíí Bik'ehgo'ihi'nań yaa ídeltijihíí bee hadaanohwidelzlaa. ¹¹ Okqäh yedaabik'ehi dała'á ntígee dawa jíi Bik'ehgo'ihi'nań bich'ii zhinéégo na'idziidi nada'iziidgo nadaazj, dáhant'é nadailtseedgo bidilíí yeda'okqäh; da'ágádaat'ii ndi konchq'híí doo yó'iine' át'éé da. ¹² Áídá' Christ dalahndigee Bik'ehgo'ihi'nań ya'ídeltij: nohwinchq'híí yá daztsqähíí bikédígo dahazhí' Bik'ehgo'ihi'nań dihe'nazhinéégo dahnezdaa;

13 Kodí' godezt'i'go bik'edaanñiihíi bikełtl'ááhzhi' nni'ñilzhi' yiba' sidaa.
 14 Dałahńdi Bik'ehgo'ihí'nań ya'ídeltijhíi bee nnée hadaadeszaahíi
 dángonyáázhi' dázhó nlt'éego áyílaa. 15 Holy Spirit áí nohwíl ch'í'nah
 ágoltsi, gánniidi go, 16 Áí yołkaalíi bikédf'go díi ngot'aaníi nnée bił ádaashle'
 doleeł, nii, Bik'ehgo'ihí'nań; begosil'ááníi bijíi biy' odaahishniił, la'íi biini'
 biká' ádaagoshle' doleeł; 17 Bincho' n'íi la'íi doo bik'ehyú ádaat'ee da n'íi
 doo dayúweh bínáshnih da doleeł. 18 Koncho'híi bighä kaa nágodet'qayúgo
 doo dayúweh koncho'híi bighä be'okaqahíi Bik'ehgo'ihí'nań baa ch'iné' da.
 19 Áí bighä shik'íiyú, itisgo godiyjhgo goz'qa yune' doo daasiite' dago Jesus
 bidlíi biláhyú ha'áhiikáh le', 20 Da'denbáálíi ilk'índlaadgo binkááyú Jesus
 nohwá ch'ígót'i'í ágolaa, ánfidégo la'íi hiñáhi, da'denbáálíi dishníigo Jesus
 bits'i dishníigo ádishníi; 21 Áídí' Bik'ehgo'ihí'nań bichagháshé bi'okaqah
 yebi k'ehi da'tiséyú sitíni nohwá silji; 22 Álk'ehgo nohwijíi dił biká' hista'go
 ncho'go ánáhiit'íjíl n'íi nohwá nádilkqodgo, la'íi tú nzhóni nohwits'i bee
 tánásgizgo, halqä nohwijíi dawa bee doo nohwíl nagoki dago da'ohiidlaqgo
 Bik'ehgo'ihí'nań alhánégo bit'ah daahqdeeh. 23 Halqä doo nohwini' nakigo
 da yaaká'yú dahazhi' ihí'naahíi ndaahóndlíihíi nldzilgo daahónta'go
 dayúweh baa nadaagohiilni' le'; hadíi nohwá ngon'ááníi da'aniigo aníi; 24 Laa
 daanohwiini' le', tił daanjqo doleełgo la'íi nlt'éego ánádaahitt'íjíl doleełgo iłdag
 yádaahiilti' le': 25 Ha'ánázéhyú íla'ánáhiit'íjíi doo t'aqzhi' bits'q' shijéed da
 le', nnée la' ágádaat'íjíi k'ehgo; áídá' iłdag yádaahiilti' le': alhánédi' goldohgo
 bidaagonoksiđá' dayúweh iłdag yádaalти'. 26 Da'anii ágot'eehíi bidaagosiilzjıđá'
 ncho'go bidaagonlzı ndi be'áhiidzaayúgo nohwincho'híi bighä doo dayúweh
 nohwaa nágodit'áhgo goz'qa da, 27 Áídá' bee kaa yáiti'íi dázhó bégódzidi, la'íi
 Bik'ehgo'ihí'nań bihashke' kó' k'ehgo dilti'íi bik'edaannihíi daabidiłidíi zhä
 nohwá goz'qa. 28 Hadíi Bik'ehgo'ihí'nań yegos'aaníi Moses binkááyú ni'né'i
 doo yikísk'eh at'éé da n'íi, nnée naki dagohíi taagita binadzahgee ánágót'íjíd
 yaa nadaagolni' lék'eyúgo, doo hadíi yaa ch'oba' dago zesdji lék'e: 29 Álk'ehgo
 hadíi Bik'ehgo'ihí'nań biYe' doo nt'é dago áyílsigo yiká' nayaahíi, la'íi dił bee
 Bik'ehgo'ihí'nań nnée yángon'ááníi nldzilgo alzaahíi, dił bee hadelzaahíi,
 doo yidnlı́s dahíi, la'íi Holy Spirit bits'q'dí' ilgoch'oba'íi begoz'aaníi ncho'go
 áiñíihíi, nnée Moses binkááyú begoz'aaníi doo yikísk'eh at'éé dahíi bighä
 zesdjihi' bitisgo goyéego bich'í' godigháhgo bágoz'qa shíi daanohsí né'
 30 Gánniidiíi bidaagonlzı, Goyéego koch'í' godish'aahi ánsht'ee, shíi ík'enash'né'
 ndi at'éé, nii, Bik'ehgo'ihí'nań. Gánado'niid, Nnee Bik'ehgo'ihí'nań býyééhíi yaa
 yałti'go yántaago'a' doleeł. 31 Bik'ehgo'ihí'nań hiñáhi bilák'e ch'intlızhyúgo
 négođzid. 32 Bínáadałníih, doo ánfidá' Bik'ehgo'ihí'nań bits'q'dí'go nohwijíi
 yune' odaadezdlaadá' góyéego nohwich'í' nagowaago nohwiniigodelzaa ndi
 bich'í' dahdaanołdoh ni'; 33 Łahgee nnée daanohwineł'íjígee daanihoch'íid la'íi
 góyéego nohwich'í' nagowaa ni'; łahgee biniidaagonłt'ééhíi bich'odaahñihgo
 nohwíi alđó' nohwiniigonłt'éé ni'. 34 Ha'ásítíjídá' shaa tídaah'tii ni', la'íi
 nohwíyéé n'íi nohwaa hayi'ñíi ndi nohwíl daagozhoqó ni', yaaká'yú

nohwíyééhíí itisgo nłt'ehíí, ḥa'íí doo ngonel'ąą dahíí gólíígo bídaagonołṣhíí bighä. ³⁵ Áí bighä Bik'ehgo'ihi'nań bada'olííhíí doo bits'á'zhí'go ánáhne' da, daahonohtä'yúgo nzhooníi nohwich'í' nanáhi'niil. ³⁶ Nohwíni'k'eh ádaanołṣi le', áík'ehgo Bik'ehgo'ihi'nań áñííhíí ádaahdzaadá' nohwa'det'aaníi nohwíyéé doleeł. ³⁷ Dét'ihégo hadíí hígháhíí dogaał, dáhah dogaał. ³⁸ Hadíí dábik'ehyú át'ééhíí odlá zhá yee hiñaa doo, áídá' nnee t'ąqazhí' at'ééhíí shiyi'siziiníi doo baa bił gozhóqó da doleeł. ³⁹ Ndi néé t'ąqazhí' ádaat'eego ch'aondéh zhinééhíí doo itah daandlıjí da, áídá' hadíí da'odlaqago biyi'siziiníi hasdákáh zhinééhíí itah daandlıjí.

11 ¹Bench'ohołííhíí da'anii begolnę'go bígózijo, ḥa'íí hadíí doo hit'íi dahíí da'anii át'éego bígózı, áí odlä' golzeego ágolzee. ²Doo áníidá' bádaayáń n'íi daabi'odlä' golííhíí bighä nłt'éego baa ch'inii lék'e. ³Ni'gosdzán Bik'ehgo'ihi'nań biyatı' bik'ehgo ádaalzaago nohwí'odlä' golííhíí bighä bádaagonlzi, áík'ehgo dant'éhéta hit'iiníi doo hit'íi dahíí bee áadaaszaa. ⁴Bi'odlä' golííhíí bighä Abel, Cain bitisgo nłt'ehi Bik'ehgo'ihi'nań yaa nainé', Abel baa nainé'íi Bik'ehgo'ihi'nań yaa nagolnı'go, Da'áigee ándzaa, nii lék'e; áí bee Abel daztsaq ndi t'ah nohwich'í' yahti'. ⁵Bi'odlä' golííhíí bighä Enoch da'itsaahíí doo yígodołsijíi dahíí bighä yaaká'yú onábi'doltij; doo hak'i nádaach'ot'íi da, Bik'ehgo'ihi'nań onábiłtijhíí bighä; doo hwahá nábidi'dilteeh dadá' Bik'ehgo'ihi'nań yił goylshóqógo baa ch'inii lék'e. ⁶Ko'odlä' da'ádihyúgo Bik'ehgo'ihi'nań doo hagot'éego bił goch'inłshóqó da: hadíí Bik'ehgo'ihi'nań bich'í' nsháh nziyúgo da'anii Bik'ehgo'ihi'nań golíígo yosdlaqadgo zhá yich'í' nigháh, ḥa'íí hadíí nzhqoqgo haintaahíí nłt'éego ágot'eehíí býyéé áídoliilgo yosdlaqadgo zhá yich'í' nigháh. ⁷Bi'odlä' golííhíí bighä Noah hagot'éego godegháhíí doo hwahá yígolsijih dahíí Bik'ehgo'ihi'nań bił ch'ínah ágolaago tsídolyiz, áík'ehgo bichagháshé hasdáyiniilhat'ííhíí bighä tsina'eełíi áyíllaa; áí bee ni'gosdzán biká' nnee ncho'go áadaat'eehíí ch'ínah áyíllaa, ḥa'íí ko'odlä'híí bighä nłt'éego ách'it'ééhíí býyéé silji. ⁸Bi'odlä' golííhíí bighä Abraham ḥa' ni' nágost'ąqayú býyéé doleełyú obi'dol'a'dá' bikísk'eh adzaago oyáá, hayú deyaa shíjhíi doo yígolsi da ndi. ⁹Bi'odlä' golííhíí bighä ni' baa got'ąą n'yú dét'ihézhí' Isaac ḥa'íí Jacob biłgo gowąlgai yee daagolíi, ni' doo yídaagołsíni n'íi yiká' daagolííhíí k'ehgo; Abraham baa det'ąą n'íi da'áí Isaac ḥa'íí Jacob baa daadest'ąą: ¹⁰Abraham bádihyú yaaká'yú kih nagoznilíi bit'háhgo iztl'ini golíimíi yiká déz'íi, áí kih nagoznilíi bik'ehgo'ihi'nań nagozhchiıjgo ágolaa. ¹¹Bi'odlä' golííhíí bighä Sarah ndi binawod gozlíígo hiltsaq silji, áídí' bił ɬegodzaahíí bitisyú ch'ígyáá ndi bi'ime' gozlij, hadíí baa yidin'ąqahíí ya'olííhíí bighä. ¹²Áík'ehgo nnee dała'á hastiin silijigo k'azhá datsaahi ga'anolı ndi bits'á'dí' hadaalishchiiníi yáá biy' ts'ilsoqse ḥa'íí tábahyú saí dahdijahíí ga'áholqago daagolij, doo nách'ołtag at'éé dayú. ¹³Áí dawa t'ah da'odlaqago nanezna', baa daadest'aaníi doo hwahá begolnę' da ndi bi'odlä' bee nízaadzhí' daayo'íiigo yaa bił daagozhóqógo begolnę'go yídaagołsíi lék'e, áík'ehgo gádaanniid, Ni'gosdzán biká' nahiikai ndi nnee doo bígózini daandlıjí, dá nakai nt'éhi. ¹⁴Ágádaaniihíí

bee nłt'έego ndaagoléehíí yiká hadaantaago bígózí. ¹⁵Ní' yits'q' dahdikai n'íí dá yaa natsidaakees nt'έeyúgo t'qazhí' nakáhgo bá ch'ítotaq doleeł ni'. ¹⁶Áídá' k'adíí yaaká'zhí'go ndaagoléehíí hádaat'íjí: áí bighä Bik'ehgodaahi'nań bildi'niigo Bik'ehgo'ihí'nań doo bik'e ádaayándzí da, akú kih goznílíí bá iłchí'golaahíí bighä. ¹⁷Bi'odla' golílhíí bighä Abraham, da'anii bi'odla' bighä nabídineztaqdadá', Isaac Bik'ehgo'ihí'nań yaa yinltíí, Abraham bee det'aq n'íí biye' dał'aáhi Bik'ehgo'ihí'nańyá yizilhee nkegonyaa, ¹⁸Ání yaa yałt'go Bik'ehgo'ihí'nań Abraham gáyiłnniidi, Isaac binkááyú nits'q'dí' handoot'íjí: ¹⁹Abraham Bik'ehgo'ihí'nań nnee daztsaq ndi náhi'naago ánáidléh yígóksí, áík'ehgo biye' daztsaqdá' nábi'dihil'ná' ngonoligo baa naltíí. ²⁰Bi'odla' golílhíí bighä Isaac, Jacob la'íí Esau bich'í' ágone'íí yee yá oskäqadgo, Nohwiyyaa gozhqó le', yiłnniidi. ²¹Bi'odla' golílhíí bighä Jacob datsaahdá' Joseph biye'ke naki da'ał'ango yá da'oskäqad; la'íí bigish bik'izhí' hayaa at'eedá' Bik'ehgo'ihí'nań yoskäqad. ²²Bi'odla' golílhíí bighä Joseph datsaahdá' Israel hat'iíí dahdekáh doleelíí t'ah bidáhdá' yígólsigo yaa nagolní' lék'e; la'íí bits'in hago áadolníiíí yee yángon'ááq lék'e. ²³Daabi'odla' golílhíí bighä, Moses gozlijidá' bitaa hik'e báq biłgo mé' déñzhonéhi nlílhíí bighä nadaayinl'í'go taagi daahitqá; nant'án yengon'áánií doo yédaaldzid da lék'e. ²⁴Bi'odla' golílhíí bighä Moses báyáń silíigo, Pháraoh bitsi'híí bizhaazhé bił idí'niigo doo hat'íí da lék'e; ²⁵Ncho'go ágot'eehíí begonedlijihíí dét'jh itah at'ehí k'ihzhí' nayiné' lék'e, nnee Bik'ehgo'ihí'nań býééhíí biniendaagonl't'éezhí'go itah nágodin'ááq lék'e; ²⁶Bik'ehgo'ihí'nań bits'q'dí' bich'í' nahi'niilíí yiká déz'íigo, Christ bighä bik'edaach'injihíí Egypt biyi'gee hágoldzil goz'aaníi yitisgo ilíigo yaa natsekees. ²⁷Bi'odla' golílhíí bighä Egyptdi' halwod, nant'án hashkee ndi doo yénáldzid da: doo ch'o'íí dahíí yo'íjhíí k'ehgo nyeehíí yich'í' dahnldq. ²⁸Bi'odla' golílhíí bighä Moses bik'ehgo dáádítlhíí yiká' dił yíłta', la'íí **bitis-hagowáh** golzéhi ágolzaa, chagháshé dantsé nakaihíí nailtseedíí nliinií Israel hat'iíhíí bichagháshé dantsé nakaihíí doo nailtseed da doleelíí bighä. ²⁹Daabi'odla' golílhíí bighä Israel hat'iíí túiskaaníí Red Sea holzéhi hanaayú nanádnlsáá, ni'gosgáhíí k'ehgo ndi ch'ínánlsáá, nnee Egyptdi' daagolíiníí alđó' hanaadnkáh daanzí ndi aqł odaaz'eel. ³⁰Daabi'odla' golílhíí bighä Israel hat'iíi kih goznílíí Jéríko golzegee binaad tséé histl'iníí ledn'aahíí dała'á jjigo dałahn lenadiłséh gosta's'idiskaqazhí', áík'ehgo gosta's'idiskaqahíí bijíí aqł nandéeh lék'e. ³¹Ráhab, isdzán nant'í' nagháhi n'íí, bi'odla' golílhíí bighä anadaal'izi baa n'aázhgo nzhónígo yich'í' ádzaago, doo da'odlaq dahíí natseedgee doo itah zesdij da lék'e. ³²Nt'é baa nanagoshní' doleel? Gídeon, Bárak, Sámson, Jéphthah, David, Samuel alđó', la'íí Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú nadas'iziidi n'íí biłgo dawa baa nagoshní' hasht'íí ndihíí doo bínel'aq da: ³³Áí daabi'odla' golílhíí bighä ɬahgo nhee hat'ií daayisnaa, dábik'ehyú ádaaszaa, bángot'aq n'íí bich'í' begolzaa, ndóícho bizé' bá iłch'í' ágolzaa, ³⁴Kó' doo sidog dago bá álzaa, bész be'idiltlíséh doo bee nazztseed da, doo nadaalwod da ndi nadaalwod daasilií, nagonkaadgee k'a'ádaat'ee daasilií, la'íí yíł nadaagonkaadíí bik'e dahtsídnkíj. ³⁵Isdzáné bits'q' nanezna' n'íí bá nádaabi'dihilná'go baa na'nil;

la'ihíi dahazhíi ihi'naahíi yenaadiikáhíi itisgo nlt'éego yídaagołsjhíi bighá doo daazhógo benádaadichiid hádaat'ii dago goyéego bich'i' godest'qago naztseed: ³⁶La'ihíi baa daach'odloh, la'íi dá habida'ch'iltsaas nt'ée, la'ii Kídaach'ist'qo, la'íi ha'ádaach'ist'e': ³⁷La'ihíi daach'ołné, la'ihíi ilk'ídaabidich'iish, la'ihíi nabidaadi'nestqadj, la'ihíi besh be'idiltkshé bee naztseed; la'ihíi dibelíi hik'e gantl'ízé bikágé bidiyágé yee nakai lék'e; tédaat'iyégo, nyéé'i daidsits'ago, la'íi biniidaagodeszaago; ³⁸Ái nnéehíi ni'gosdzáán biká' nnéehíi bitisgo da'ilíi: da'igolfíyú la'íi dzilýú, dził bini'lányú la'íi keyi' da'o'ányú nakai lék'e. ³⁹Ái dawa daabi'odla' golíjhíi bighá nlt'éego baa na'goni' ndi baa det'aq níi doo hwahá begolnē' da lék'e: ⁴⁰Néé Bik'ehgo'ihí'naán nohwádihyú itisgo nlt'éhi yaa nohwá nagoschchij, da'ádaandihyúgo áí doo hadaabi'dilne' da.

12 ¹Nnee láni doo náholtagyú nohwinaadyú nzhóqogo daanohwinele'íigo, nt'é ndaaazgo daahiiideelíi halaq nláhzhíi ndaano'né, la'íi ncho'íi dayúweh be'ánáhiit'íjíi nláhzhíi ndaano'né aldó, áídi' bidag ádaant'eego Bik'ehgo'ihí'naán nohwá ngon'áánií bikísk'eh hiikeeł le', ²Jesus, nohwí'odla' begodeyáhi la'íi aqł laile'i halaq án zhá bich'i' daadéet'ii le'; án gozhóóníí bádihyú goz'qahíi bighá tsj'ilna'áhi biká' biniigodelzaa ndi yidag at'éego yitis sili, bik'e ídaayágosigo dahstij ndi doo bił hago'at'éé da, áídi' Bik'ehgo'ihí'naán nant'aago dahsdaagee dihe'nazhinéego dahnezdaa. ³Nnee ncho'go áadaat'eehíi bich'i' nada'ídziid ndi yitis siliiníí, án baa natsídaahkees le', dah lék'eyúgo dánko hohkáh hileeh, la'íi nohwinatsekees doo nldzil da hileeh. ⁴Ncho'íi bich'i' nadaagonołkaad ndi doo hak'i dił nohwiká' ndaashchii da. ⁵La'íi chagháshé baa de'níhíi k'ehgo nohwaa de'níi níi baa daadisonah, gáníigo, Shiye', Bik'ehgo'ihí'naán doo alch'ídéyú ánánoł'iił dayúgo, nlt'éego baa natsínees, la'íi Bik'ehgo'ihí'naán nił destehyúgo nanákaad hela': ⁶Bik'ehgo'ihí'naán hadíi bił daanzhooníi ni'ılsiihgee yiniidaagodnlsı, yił ch'ígó'aahíi bighá, bizhaazhé náidnłtjhíi dała'a ntíjgee ni'ılsiihíi bighá nádainłtsas. ⁷Bik'ehgo'ihí'naán nda'ołsiihgee nohwiniidaagodnlsiyúgo, bichagháshé daanohlıjhíi bighá ágádaanohwiłsı; hadíi biye' golíiníi, biye' yiniigodnlsı, yił ch'ígó'aahíi bighá. ⁸Aídá' nda'ołsiihgee Bik'ehgo'ihí'naán nohwıł ch'ígó'aahíi bighá doo nohwiniinágodil'iih dayúgo yútashchíi nliiníi k'ehgo áadaanoht'ee, doo da'anii bichagháshé daanohlıj da, nnee dawa doo da'dits'ag dayúgo bił ch'idaago'aahgo yiniidaagodnlsı. ⁹Áídí' ni'gosdzáán biká'gee daanohwitaahíi nlt'éego nohwıł ch'idaago'aahgo nohwiniidaagodnlsigo daadinlzı; yaaká'dí'go nohwıTaahíi itisgo daadinlzigo bikísk'eh ádaant'eego nlt'éé go'íi, álk'ehgo zhá nlt'éego daahin'naa.

¹⁰Ni'gosdzáán biká' nohwitaahíi dabíi hádaat'íjyú dét'ihézhíi hagee nda'iilziihgee zhá áadaanohwił'iih, áídá' yaaká'dí'go nohwıTaahíi nohwá nlt'éehíi bighá ágádaanohwidnlsı, án godiyini ye'at'éehíi k'ehgo néé aldó' godiyini be'ádaant'ee hileehíi bighá. ¹¹Koł ch'ígó'aahgo ákoł'iiníi doo koł gozhóqogo ákólsı dago koł na'dinı' ndi bikédi'go hadíi baa bił ch'ígót'aáníi nlt'éehíi biyi' nołseełgo binest'a' golíjhíi k'ehgo ilch'ígonlt'éehíi be'at'éego

nłt'éé hileeh. ¹²Áík'ehgo nohwigan nadaahezdaahíí hadag ánádaahdle', nohwigod daaditlidíí ntł'iz ánádaahdle'; ¹³Áídí' iłk'ídézdqoh intínhíí biká' ch'ínohkáh, hadíí na'nihodíí doo ch'a'odokał da doleelhíí bighaq; áídá' nalwod nasdlíígo dahnadidáh. ¹⁴Nqee dawa bił t'eké daanohłijigo, la'íí dázho nłt'éego ádaanoht'eego dahdaanołdqh, doo ágádaach'it'ee dayúgo Bik'ehgo'ihi'nań doo hagot'éego ch'ı́tséh da: ¹⁵Ídaa daagonohdzaq, dánko Bik'ehgo'ihi'nań biłgoch'oba'íí dábich'í' ndohkahi at'éé; dánko koł goshch'iihíí bikeghad nohwiyí' bengonyáayúgo ndéesąago nagontl'og hajéedgo, áí bee láni daabiłchoq; ¹⁶Ídaa daagonohdzaq, dánko nant'í' naghaahíí nohwitahyú hileeh, dagohíí Esau holzéhi, dantsé naghaahíí bighaq Bik'ehgo'ihi'nań bits'á'dí' bíféé doleel n'íí dałahńdi iyqähíí bighaq baa na'hažn̄iihíí k'ehgo dánko Bik'ehgo'ihi'nań doo yidnlsı̄ dahíí nohwitah hileeh. ¹⁷Bídaagonolsı̄, Esau ágádzaaħíí bikédí'go Bik'ehgo'ihi'nań bits'á'dí' nłt'éhi bíféé siliq doleel n'íígee, Dah, biłdo'ñiidi; hichago yókeedgo ná'okqahq ndi doo hagot'éego ɬahgo ánáyidléh da lék'e. ¹⁸Doo díinko bich'í' nehesohkai da, dził da'anii si'ánihíí, ko' bee diltli'íí, dagohíí godiłhiłíí, chagołheelíí, yat'ógo nyolhíí, ¹⁹Bésh dilwoshé áñílhíí, bizhii áñílhíí, áí bizhii daidezts'aaníí, Doo dayúweh nohwich'í' yáñltí' da, daayiłníigo nádaayokqahq lék'e, doo bich'í' nehesohkai da: ²⁰(Tsétago nakaihíí ndi dziłlı́ yídahi'naayúgo bił nda'ts'ilne'go dagohíí k'aa bee nabidi'tseedgo goz'qa, niigo yee hadzii n'íí doo hagot'éego yidag ádaat'ee da lék'e: ²¹Daayo'íj n'íí dázho bégódzidhíí bighaq Moses gáníí lék'e, Dázho nésdzidgo dishtlid:) ²²Áídá' díinko bich'í' nehesohkai, dził **Sion** golzéhi, la'íí Bik'ehgo'ihi'nań hiñáhi bikjh goznilíí yaaká'yú goz'áni Jerúsalem holzéhi, la'íí Bik'ehgo'ihi'nań binal'a'yaaká'yú daagolíni lenáhiłséhi, ²³Dantsé daagozliinií yaaká'yú bizhi' ádaagoszaahíí bił daagozhóógo ha'ánálséhíí, Bik'ehgo'ihi'nań nqee dawa yaa yałti'go yándaago'a'ihí, la'íí yaaká'yú nqee nłt'éego ádaat'eehíí hadaadeszaahíí bispirits bich'í' nehesohkai, ²⁴La'íí Jesus, Bik'ehgo'ihi'nań hik'e nqee biłgo ɬángot'aaníí ániidéhi nohwá sizíni, la'íí dił kok'e hiłta'íí, Abel bidilíí yitisgo nłt'éego ágot'eehíí yaa nagolni'i alđó' bich'í' nehesohkai. ²⁵Bik'ehgo'ihi'nań, nohwich'í' yałti'íí, doo dah daadohnı̄i dago baa daagonohsąq: ni'gosdzáń biká'gee bich'í' yałti'ihíí, dah yiłnniidií doo hagot'éego bits'á' hakee da lék'e, áík'ehgo yaaká'dí' nohwich'í' yałti'ihíí hadaayéelts'qa doo hádaat'íj dayúgo, itisgo doo bits'á' haokee at'éé da: ²⁶Da'áídá' bizhííhee bee ni'gosdzáń nagohi'naa, k'adyúgo híí gáníígo ngon'qá, Yunáásyú goldohgo dałahńdi doo ni'gosdzáń zhá nagohish'naa da, yáá alđó' nagohish'naa doleel. ²⁷Ání ágánñiidií, Yunáásyú goldohgo dałahńdi, hadíí alzaahíí nadaaha'naahíí k'ihzhí' nii'né', golzeego ágolzee, áík'ehgo hadíí doo hagot'éego dihi'náh dahíí zhá godziih doleel. ²⁸Bik'ehgo'ihi'nań bilałtl'ahgee nohwiiñlgo doo hagot'éego k'ihzhí' nohwiiñl dahíí bighaq halaq ba'ihédaandzı̄ le', áík'ehgo Bik'ehgo'ihi'nań daadnlzigo la'íí bédaahildzidgo bił daagohilzhóógo bá nada'iidziid le': ²⁹Bik'ehgodaahin'nań ko' ndi'ı́lk'áhi nlíni at'éé.

13 ¹Ihk'isó híl daanjóqhíí k'ehgo dayúweh híl daanohjóq le'. ²Nnee doo bídaagonołsiníhi nohwaa hikaiyúgo baa daa ch'ohba'go baa daayonah hela': nnée la' ágádaadzaago Bik'ehgo ihi'nań binadaal'aá yaakádí'hi doo yídaagołsi dago yá da'dezn'é lék'e. ³Ha'ánshijeedíí bínládaalñiih, bił ha'ánshojeedhíí k'ehgo; hadíń bits'í binidaagonlt'ééhíí bínládaalñiih, nohwíí aldó' nohwits'í gólı́igo bedaa hinohnaa. ⁴Na'i'neehíí nnee dawa daayidnlı́si le', doo iłts'á' nant'í' na'aashgo da: ch'a'o'i'néhíí la'íí nant'í' nakaihíí Bik'ehgo ihi'nań yaa yádaaltı'go yándaago'áah. ⁵Bestso doo bidázhı́' ádaanoht'ee da le'; nt'éhéta ayáháhi nohwiyéé lék'e ndi baa nohwił daagozhóq le': Bik'ehgo ihi'nań gánohwiłnniidi, Doo nits'á' dahdosháh át'éé da. ⁶Álk'ehgo doo t'aqazhı́' daasiitlı́ dago gádaan'nii, NohweBik'ehní shich'onı́hi nlı́j, nnee hago ádaashidoliłkíi doo bee nésdzid da. ⁷Nohwá naziiníí bínládaalñiih, Bik'ehgo ihi'nań biyatı́ bee nohwich'í' yádaaltı' níí: da'odlaqhíí k'ehgo da'ohdląq le', nt'é ádaizlaahíí baa natsídaahkees. ⁸Jesus Christ, adaqadá' át'ééhíí k'ehgo díí jíi t'ah ágát'éé dahazhı́ ágát'éé. ⁹Yati' iłtah at'éego, yati' doo bígózini da k'izédaanohwidonı́íh hela': Bik'ehgo ihi'nań bilgoch'oba'íí bee kojíidí' ko'odla'nalwodgo áyı́lsigo nlt'éé, doo hagot'éego ch'iyaqhíí bee da, áí bikísk'eh ánáda'ch'ol'íjíi ndi doo nt'é bee ádaach'izlaa da. ¹⁰Jews bich'í' begoz'aaníí bitl'ááhyú daanliiníí da'ch'okqah goz'qagee Bik'ehgo ihi'nań baa naltéehíí la' áigee nada'iziidíí daayiyaqo dábil'eh; áí na'idziidíí bee Bik'ehgo ihi'nań nohwá ch'ígót'i' daanzı́; áídá' Christ tsí'ilna'áhi biká' nohwá daztsaqhíí bighá néé Bik'ehgo ihi'nań bich'í' nohwá ch'ígót'i'. Nnee Jews bich'í' begoz'aaníí zhá yikísk'eh ádaat'eehíí doo álk'ehgo bágoz'qä da. ¹¹Magashi, dibelíjí, gantl'ízéta nnee nda'ı̄lsihíí bighá nadaistseedá' bidilíi okqah yebik'ehi da'tiséyú sitíni da'ch'okqah goz'qä yuñe' áyikaah, áídá' bits'íhíí kih goznilíi anahyú daayidiłid lék'e. ¹²Álk'ehgo Jesus aldó', dabíí bidilíi bee nnee hadaadilne' doolehíí bighá kih goznilíi binaadyú ɬedn'aahíí dáadítihíí anahyú biniigodelzaa. ¹³Álk'ehgo néé aldó' nnee Jesus daayo'ni' níí k'ehgo daanohwich'o'ı̄go bidag ádaant'eego halqa' da'anahyú bich'í' dokáh. ¹⁴Dzaqgee doo nohwá dahazhı́' daagondlı́j goz'qä da, áídá' dahazhı́' daagondleehíí biká daadéet'íj. ¹⁵Álk'ehgo Bik'ehgo ihi'nań dákozhá baa náda'néihíí k'ehgo Jesus binkááyú dayúweh daahohiķaqhgo ba'ihédaandzı́ le', bizhi' ba'ihégosigo behagohiigháh le'. ¹⁶Nlt'éego ádaanoht'eego la'íí nohwiyééhíí iłtahoh'niigo baa daayohnah hela': áí k'ehgo baa náda'néihíí Bik'ehgo ihi'nań yaa bił gozkhóq. ¹⁷Hadíń nohwá naziiníí bikísk'eh ádaanoht'eego hayú ádaaniyyú ádaanoht'ee le', nohwiyi'siziiníí yinádaadéz'ı̄híí bighá; áí Bik'ehgo ihi'nań nohwá yił nanágodołñihi at'éé bił daagozhóqgo ádaat'iyúgo nlt'éé, áídá' doo bił daagozhóq dayúgo doo nohwá nzhoq da. ¹⁸Nohwá da'ohkqah: nlt'éego ádaahiiıt'ı̄go bídaagonlzi, dawa ánádaahiiıt'ı̄lífí bee da'aniigo ánádaahiiıt'ı̄lífí hádaahiiıt'ı̄. ¹⁹Shá da'ohkqah dooleego itisgo nánohwoshkqah, dák'adégo nohwaa nádishdaalhíí bighá. ²⁰Bik'ehgo ihi'nań, bits'á'dí' nkegohen'áaníí, Jesus nohwéBik'ehní daztsaqdí' naadiidaago áyı́llaa, bidilíi nohwá ngon'áaníí dahazhı́' nłdzilgo bee áile'íí biláhyú: manyoodíí bidibelíjí nlt'éego yinádaadéz'ı̄híí

k'ehgo Jesus, Nanyoodíí ízisgo at'éhi, bichagháshé nłt'éego yinádéz'ii.

21 Bik'ehgo'ihí'nań hadaanohwidile', áík'ehgo nt'é bił dábik'ehíí dawa nłt'éego baa nahkaigo, binadzahgee hant'é bił dábik'ehíí nohwiyí' na'iziiid le', Jesus Christ binkááyú; ání dázhó ba'ihégosí le', doo ngonel'aq dayú dahazhí'. Doleelgo at'éé.

22 Nánohwoshkqáh shik'íiyú, Díí áadaanohwiłdéniidíí doo bik'edaashołch'iigo da nídaagohoh'aah: ayáhágo bee nohwich'í' k'eshiłchíí. 23 Nohwik'isn Timothy ch'ínádzáá lájá; dét'lhégo nyáá lék'eyúgo, akú bił nánsh't'aashgo nádaanohwistséh ndi at'éé. 24 Nohwá naziiníí dawa, la'íí Bik'ehgo'ihí'nań bichagháshé dawa, Gozhqóó, shá daabiłdohmii. Ítalyú daagolíínií, Gozhqóó, daanohwiłñii.

25 Bik'ehgo'ihí'nań biłgoch'oba'íí bee nohwich'í' goz'aq le'. Doleelgo at'éé.